

ZNMK

Jrg 21 nr 1, winter 13/14

ZAANSE NATUUR & MILIEU KRANT

Zwerfafval

Verbraking

Nieuwe
omgevingswet

Gemeentelijk
groenbeleid

Aanbevelingen
gemeenteraads-
verkiezingen

Meldpunt
fietsergernissen

Sprinkhanen

Schietwilg

COLOFON

De Zaanse Natuur- en Milieukrant is een uitgave van het Zaans Natuur- en Milieu Overleg (ZNMO). De krant verschijnt vier maal per jaar. De inhoud van de artikelen geeft niet noodzakelijkerwijs de visie van de redactie weer.

In Zaanstad bestaan diverse organisaties die zich (ook) inzetten voor natuur en milieu. Het ZNMO zorgt er voor dat deze afzonderlijke organisaties van elkaars activiteiten op de hoogte blijven, door periodiek overleg en door de uitgave van deze Zaanse Natuur- en Milieukrant. Ook treedt het ZNMO in voorkomende gevallen naar buiten met een gezamenlijk standpunt over een bepaalde kwestie.

Lidorganisaties ZNMO

- Kontakt Milieubeheer Zaanstreek 6353580 kmz@dds.nl
- Fietsersbond afd. Zaanstreek 6176250
- Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (Zaanstreek) 6140747
- Milieudefensie Zaanstreek 06-48363237
- Natuur- en Milieu Educatie 6312020
- OBW Ongeschonden Behoud Westzijderveld, 6167192
- Open Polders Assendelft 6700267
- Staatsbosbeheer (Zaanstreek) 6212522
- Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek" www.vogelwachtzaanstreek.nl
- Zaans Natuur en Milieu Centrum 6312020 znmc@nme-zaanstreek.nl
- Zaanse Energie Koöperatie 06-33800429 info@zaanse-energie-koöperatie.nl

Redactie: Loek Vlaanderen, Rita Melk, Elsa Loosjes, Gerrit Jan van der Schoor (vormgeving)

Aan dit nummer werkten verder mee:, Jacob Butter, Thecla Graas, Kees Keijzer, Sonja Puhl, Nynke Sminia, Nora Zwagerman.

Redactieadres/Abonnementenadministratie: ZNMK, Stationsstraat 38, 1506 DH Zaandam.

Telefoon: 6353580 of 6212153
E-mail: kmz@dds.nl
Website: www.kmz1971.nl

Abonnementsprijs € 6,- per jaar.
Abonnement samen met lidmaatschap KMZ €15,- per jaar.
Bankrekening NL62INGB0002368420

Deadline volgende uitgave: 15 maart

Redactioneel

De biologische markt heeft in de Zaanstreek weer een plek gevonden, de laatste maanden van het jaar. Ook in het nieuwe jaar begint-ie vrijdag rond koffietijd en eindigt 's middags om 16.00 uur. Je kunt hem vinden op het Kerkplein in Koog aan de Zaan. Goede plek en leuke ontwikkeling lijkt mij. Mooie producten kopen, verwerken, eten en genieten vooral, heel goed voor ons. Even een ouderwetse term erin gooien 'cocoonen' maar weer. Is wel erg leuk hoor.

Afval is de bindende factor in deze uitgave van de ZNMK-krant. Nou, er ligt in onze omgeving vaak genoeg zwerfvuil. Dat is vooral goed zichtbaar en is meestal niet zo schadelijk voor het milieu zelf. Blikjes, flesjes, en de befaamde 'schillen en dozen' uit de zeer oude dichtregels die we niet voor 'de eigenaar van het bos' mochten achterlaten 'als dank voor het aangenaam verpozen'. Dat leerden we vroeger. Nog steeds als we in Castricum rondlopen steek ik snoeppapertjes en andere onrechtmatigheden die we daar vinden in mijn jaszak. Hoor dan in gedachten de stem van mijn moeder die ons met daarbij een stevige donkerbruine blik toevoegde: 'Papertjes terug aan je moeder!'. Werkt nog jaren daarna, dat blijkt. Je ergert je dan ook mateloos aan klein grut dat door ouders volledig losgelaten wordt en er met een paar neergesmeten restanten meteen een puinbak van maakt. Zo jammer, niet alleen voor henzelf maar ook voor de vele bezoekers daarna.

Maar gevaarlijker zijn de zaken die we niet kunnen zien. Die in het globale milieu terecht komen en daar ook nog jaren opgeslagen blijven. En die door hun samenstelling invloed gaan hebben op ons DNA. Zaken die wij elke dag weer gebruiken en een wezenlijk onderdeel zijn van ons dagelijks leven. Waaruit de stoffen worden afgescheiden naar de lucht en vandaaruit in het stof in huis of ons kantoor terecht komen en daar jaren lang klaar liggen om opgenomen te worden in ons gestel. Parabenen zijn bijvoorbeeld van die stoffen. Ook heel gevaarlijk zijn de hele kleine stukjes plastic. Afkomstig van die mooie, handzame kleine plastic zakjes die we overal krijgen. Bij de supermarkt, op de markt maar ook elders. Deze zijn de veroorzakers van de enorme plasticeilanden in de oceanen, ook wel plastic soep genaamd. Fragmenten

plastic zijn al teruggevonden in allerlei waterdieren maar ook bijvoorbeeld in meeuwenmagen. En als het in de vis zit dan zit het spul ook in onszelf. Want wij eten vis, zeker, want vlees was niet helemaal goed dus meer vis, was het devies.

We beginnen weer met een nieuw jaar. Met nieuwe uitdagingen en kansen. We gaan ze weer zoveel mogelijk benutten althans dat pogen we. Hebt u nog tijd over om een handje te helpen dan graag: bel of mail ons.

In deze krant vindt u weer een aantal stukken leesvoer. Veel plezier weer met deze krant en nogmaals: de beste wensen van de redactie en alle toeleveranciers van artikelen. Voor u ligt weer een ZNMK-krant waarin de organisaties hun eigen geluid weer laten horen.

Rita Melk

Agenda landschapsonderhoud

KNNV

Werkdagen Kooiakkers Kalverpolder

Elke woensdagochtend en op de eerste zaterdag van de maand: 4 januari, 1 februari, 1 maart en 5 april.

De werkplek is bij de Leeghwaterweg, 200 meter voor de verkeerslichten Wijdewormer, aanvang 9.30 uur, einde 13.30 uur.

OBW / Vogelwerkgr. Westzaan

Werkdagen Westzijderveld

Op zondag 19 januari, zaterdag 15 februari en zondag 9 maart. Verzamelen bij de molen De Schoolmeester om 9.15, einde 13.30 uur. Info:obwsecretariaat@upcmail.nl

Stichting Kalverpolder

Werkdagen op elke dinsdag van 9 tot 14 uur, werkplek Kalverringdijk 32.

Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek"

Werkdagen op de zaterdagen

11 januari, 1 en 22 februari, 15 maart. Verzamelen om 9.15 uur bij Eetgelegheid Het Zaanse Hoekje, Watering 1, Zaandam-Peldersveld

Voor **milieumeldingen** kunt u (nu nog) bellen naar:

- Gemeente Zaanstad: 14 075,
- Milieuklachtentelefoon Noord-Holland : 0800 - 658 67 34 (gratis, keuze menu 1),
- Informatie- en klachtenbureau Schiphol: 020 - 6015555 of www.crosinfo.nl
- Milieudienst IJmond:0251-263863

(Zwerf)afval, doe er iets leuks mee!

Op donderdag 24 oktober heeft het Zaans Milieuplatform de folder '(Zwerf)afval, doe er iets leuks mee!' gepresenteerd. De folder heeft u vast al gevonden want die is bij deze ZNMK-krant gevoegd. Ter introductie van deze folder werd er in natuurmuseum E. Heimans een speciale middag over (zwerf)afval georganiseerd, 'Nico met z'n Kliko' kwam langs!

Het is natuurlijk een saai onderwerp en iedereen weet heus wel dat ze geen papiertjes op straat moeten gooien. Daarom moet je het leuk verpakken, bijvoorbeeld door een theatervoorstelling als 'Nico met z'n kliko' te organiseren. Tijdens het optreden liet Nico de meest verrassende goocheltrucs zien die stuk voor stuk op een leuke manier het zomaar op straat gooien van afval en hergebruik onder de aandacht brachten. Middenin de voorstelling haalde Nico Nora Swagerman van het Milieuplatform en Ben Haisma van de gemeente naar

voren. De entertainer haalde een wit papiertje door een 'op straat gevonden' drukpers, dat tot verbazing van het aanwezige publiek in een dubbelzijdige folder veranderde en overhandigde het aan de ambtenaar. De 8-jarige Nigel vond het een grappige manier om een folder te presenteren. Hij was samen met zijn moeder naar de voorstelling gekomen. "Ik gooi soms weleens iets op straat. Dan zijn er geen prullenbakken in de buurt", vertelde het jongetje eerlijk, "maar daar schaam ik me nu wel een beetje voor". De voorstelling werd

afgesloten met een boodschap aan de kinderen. "Gooi elke dag twee stukjes afval van straat in de prullenbak." Dat werkt. Toen alle bezoekers weg waren, was er op het pleintje geensnoeppapiertje of koffiebekertje meer te vinden.....

De folder is bedoeld voor iedereen die de strijd tegen (zwerf)afval op een speelse manier wil aangaan. In de folder staan leuke tips, veel creatieve ideeën en 'doe'-activiteiten. Regelmatig komt de ergernis over

(zwerf)afval terug op de agenda. Om verschillende bedrijven, scholen en bewoners actief een handreiking te geven heeft de werkgroep afval van het Milieuplatform deze folder gemaakt. Hopende hiermee mensen te inspireren die meer willen doen dan alleen klagen over (zwerf)afval.

De ingesloten folder is ook gratis aan te vragen bij het ZNMC, bel of mail gerust! (075-6312020, znmk@nme-zaanstreek.nl)

Zwerfafval

Zwerfafval! Wij doen er wat mee of, beter gezegd, wij doen er wat tegen. Dat is het motto van de bewoners van het complex 'De Beren 88-227' in Krommenie. Elke vrijdagochtend staat een groep bewoners beneden klaar om de strijd tegen het zwerfafval weer aan te binden. Niet zo lang geleden was er kennelijk een feestje in de speeltuin gevierd. Bij de wekelijkse opruimdag werden er wel 72 lege bierflesjes verzameld. "Nee hoor, we doen het niet voor het statiegeld, wij willen gewoon dat het er rond ons complex netjes

uitziet", aldus een betrokken buurtbewoner. De bewonersgroep heeft de folder 'Zwerfafval doe er iets mee' al van de voorzitter van de bewonerscommissie gekregen. Zij vonden daar leuke ideeën en nieuwe initiatieven in. Maar zelf zijn zij ook heel inventief. Zij hebben contact gezocht met praktijkschool 'de Brug' en hebben samen met deze school een groenproject opgezet. Regelmatig komen leerlingen van de afdeling 'groen' van deze school hen helpen met

het onderhoud van het openbaar groen rond de complexen. En van het één komt het ander, zo zijn de bewoners uitgenodigd voor een 'buurtdiner' op school, dat verzorgd werd door de leerlingen van de horeca-afdeling. Mogelijk geeft deze zwerfafvalfolder hen ook een handvat om een project te starten en iets leuks te doen met zwerfafval. Het zou mooi zijn als er straks een kunstwerk gemaakt van zwerfafval de buurt opsiert. Wie weet!!

Nora Swagerman, lid Milieuplatform

KONTAKT MILIEUBEHEER ZAANSTREEK

KMZ is in 1970 opgericht. De vereniging heeft tot doel het welzijn te bevorderen door te waken voor milieuaantasting en door het milieubeheer in de Zaanstreek te activeren. Dit geldt in de ruimste zin van het woord. KMZ zet zich in voor beperkte uitbreiding van Schiphol, voor verstandige ontwikkeling van het Noordzeekanaalgebied, voor beperking van de automobiliteit en behoud van het restant Zaanse veenweidegebieden. KMZ werkt zo veel mogelijk in samenwerking met verwante organisaties.

Verbrakking

Samen met acht verschillende milieuorganisaties schreef KMZ aan gedeputeerde Jaap Bond een brief over de gewenste verbrakking van de Polder Westzaan.

Verbrakking, betoogden we is goed voor

- het instandhouden en ontwikkelen van Europees zeer bijzondere natuur,
- het in de hand houden van beheerskosten,
- behoud en versterken van landschappelijke waarden
- het tegengaan van veenafbraak en baggerproductie, wat ten goede komt aan de waterkwaliteit,
- mogelijkheden voor recreatie als gevolg van de bijzondere natuur en de landschappelijke waarden.

Verbrakking bevordert dus de instandhoudingsdoelen van Natura 2000.

Inmiddels heeft de stuurgroep die gaat over de verbrakking twee varianten uitgewerkt, te weten 1) de hele Polder Westzaan en 2) alleen het Guisveld en het Euverenweggebied. Het laatste is

het meest haalbare; die twee gebieden worden dan afgeschermd van de rest van de polder Westzaan.

Maar de boeren in het gebied, die echter niet in Guisveld of

Euverenweggebied hun bedrijf hebben zijn fervente tegenstanders van de verbrakking. Zij zijn bang dat het heel licht zoute water toch niet voldoende zal zijn afgeschermd van het gebied waar zij hun bedrijf hebben. Van oudsher is echter het hele gebied brak, en van oudsher is het ook weidegebied. Wel brachten de boeren toentertijd apart drinkwater naar het vee in het veld – en zoutlikstenen had men toen niet nodig.....

In het eerst kwartaal van 2014 besluiten de bestuurders van de betrokken overheden in een definitief overleg over de verbrakking in de polder Westzaan. Zij besluiten dan ook of alleen natuurgebied het Guisveld zal worden 'verbrakt' of dat ook in het Euverenweggebied, direct ten zuiden van het Guisveld, brak water ingelaten zal worden vanuit de Nauernasche vaart. Voorafgaand aan dit besluit wordt gesproken met de agrariërs in deze gebieden over de drinkwatervoorziening voor het vee, en andere mogelijke maatregelen. Ook met andere belanghebbenden wordt gesproken. Daarnaast worden de mogelijke maatregelen om de polder Assendelft zoet te houden verder in kaart gebracht en wordt een waterkwaliteitsonderzoek uitgevoerd.

Geurmeldingen

Het ligt in de bedoeling om in maart 2014 te starten met een nieuwe serie geurmeldingen en **wij hopen dat u zich daarvoor wilt opgeven. Meld u aan op kmz@dds.nl** als u mee wilt doen!

Zo kunnen wij Zaanstad eindelijk een frisse plek op aarde maken om te wonen en te verblijven!

In februari roepen we degenen die zich alvast hebben gemeld op voor een presentatie, en dan kunnen er ook vragen worden gesteld. Maar natuurlijk geven we nu ook alvast aan hoe het werkt:

- Iedere geurmelder krijgt een meldingsformulier en een nummer. Er wordt dus niet op naam gemeld. Namen zijn alleen bij ons bekend. Er wordt een kaart van Zaanstad aangemaakt waarop de nummers van de melders zijn aangegeven. Het is de bedoeling dat er een goede spreiding is van nummers van melders over de kaart zodat alle geuren goed in beeld komen.
- Ieder geurmelder houdt het van maart tot juni vol. Alleen echt hinderlijke geuren worden gemeld. Een dagje weg mag natuurlijk, maar wordt het langer, dan moet er een vervanger zijn. Je moet een goede neus hebben want de geur moet worden gedefinieerd!

Wat doen wij?

- Wij berichten het bevoegd gezag (in dit geval gemeente en provincie / RUD) geregeld de resultaten, al of niet in de vorm van een presentatie,
- Wij maken gedurende de vier maanden enkele malen een persbericht,
- Wij zetten iedere maand een verslag op de website en sturen dat naar de melders,
- We houden een slotpresentatie in de Zaanse gemeenteraad.

Elsa Loosjes

De nieuwe Omgevingswet

Op dit moment is men bezig de betrekkelijk nieuwe Ruimtelijke Ordeningswet alweer te vervangen door een nieuwe omgevingswet.

Deels vindt men dat nodig omdat de digitalisering het mogelijk maakt om verschillende wetten ineen te schuiven, zodat je met 'één druk op de knop' op de plek waar je zou woont alle regelgeving bijeen ziet, milieu-, water, bodem (voor zover bekend), bouwbesluit of verkeerswetgeving. De nieuwe wet wordt ook gekenmerkt doordat de hoofdlijnen in een landelijke en daarna in een provinciale visie worden vastgelegd, en binnen die kaders moeten dan gemeenten uitwerkingsplannen maken. Eén plan per gemeente! Het jarenlange gedoe over verouderde bestemmingsplannen is dan verleden tijd, want omdat alles digitaal moet, moet je wel steeds zorgen dat nieuwe regels up to date zijn voor de bewoners.

Dat klinkt allemaal wel goed.

Minder goed is dat men op gemeentelijk niveau flexibiliteit wil inbouwen. En dan hebben wij met name onze twijfels bij de flexibiliteit op milieuterrein. Men verwacht dat er wel strikte handhaving zal zijn op bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken of die opslaan, maar als het gaat om het groepsrisico, dus het risico dat een groep niet permanent in

de buurt gevestigde personen loopt, is er al enige flexibiliteit mogelijk. Op het gebied van geluid en geur wil men liever uitgaan van bandbreedtes dan van strikte beperkingen tot een bepaalde hoeveelheid odor-units of decibellen. Hierbij speelt ook, zegt men, de subjectieve beleving een rol, en ook of men ervoor kiest om op een bepaalde plek te gaan wonen of dat men ongewild met een verslechtering van de leefomgeving wordt geconfronteerd. Als pilot voor de nieuwe wet experimenteert men nu met de regelgeving van de crisis- en herstelwet, waarvoor men als proefterrein heel midden Zaanstad heeft aange-wezen en men begint b.v. op de Hemmes (zie foto) met een tienjarenplan, waarbij afspraken worden

gemaakt met bedrijven dat zij toe zullen werken naar een concrete vermindering van overlast zodat op die plek gebouwd kan worden. Dat klinkt niet eens onredelijk, maar het is geen garantie voor een gezonde leefomgeving voor toekomstige bewoners.

De nieuwe wet houdt vooral in dat politieke besluitvorming belangrijker wordt dan wetshandhaving. Dat heeft tot gevolg dat er elastiek in de besluitvorming zit, waarmee volgens ons mens en milieu niet worden gediend. De wet ligt nu bij de raad van State en zal mogelijk per 2018 ingaan.

Worden we nu allemaal flexibel??

Zaanstad, zegt men altijd in bestemmingsplannen en ander ronkend proza over deze streek, had altijd al een 'mix van wonen en werken'.

Ooit bouwden welwillende fabriekseigenaren voor hun arbeiders huisjes in de buurt van de fabriek, om ervoor te zorgen dat die arbeiders in ieder geval een dak boven hun hoofd hadden en dat ze op hen konden rekenen. We kennen die huisjes allemaal als gekoesterd object uit een Zaan Groen verleden, maar we

moeten niet vergeten dat de leefomstandigheden niet zo aantrekkelijk waren, zoals op de foto te zien is. En dergelijke huisjes waren zeker geen riant onderkomen. Standaard bestonden ze uit een kamer beneden en een boven en een poephok achter in het tuintje. Toch hadden de mensen die hier woonden een beter lot dan de 'losse' arbeiders die in nog mindere omstandigheden moesten leven, op verdiepingen en in de kelders van de grote steden of in noodvoorzieningen op het platteland. Wat men toen nog niet wist, is dat het vaak van het werk afhing of de mensen een kort of lang leven was beschoren. Dat men kon sterven aan stoflongen, loodvergiftiging of simpel door gebrek aan hygiëne, was een feit dat niet echt doordrong. Dat duurde tot vroeg in de vorige eeuw en nog later. Het heeft lang geduurd voor we wisten wat we nu weten. Het is tenslotte nog geen vijftig

jaar geleden dat werd vastgesteld dat men van asbest kanker kon krijgen, niet alleen als men er mee werkte, ook als men in de buurt van asbestverwerkende industrie woonde. De mix van wonen en werken – het was beter dan pure armoede, maar geen hemel op aarde. Milieuregelgeving is er niet voor niets uiteindelijk gekomen. Zonering rond industrieën, maatwerk en preventieve regels op het gebied van stof, geluid, geur en gevaar. We zijn, zou je zeggen, gezonder geworden en we leven langer, maar dat komt vooral door dit soort maatregelen, maatregelen op het gebied van hygiëne, veiligheid en omgevingskwaliteit.

Maar hoe logischer dit allemaal voor ons klinkt, des te minder waarde lijken we er aan te hechten. Het gaat als met het leven achter de dijken: we zijn er aan gewend droge voeten te hebben en we zijn er aan gewend redelijk gezond te zijn. En worden we toch ziek, dan is

er de dokter die alles kan genezen tegenwoordig – zelfs kanker. Zo zijn we ook de luchtjes gaan beoordelen die nog steeds om de fabriek hangen. Het is meestal al minder dan vroeger, waarom zouden we ons druk maken? Wat stof in de lucht, misschien een chloor- of waterstoftank die zich in een bedrijf om de hoek bevindt - wat maakt het uit? Zonder risico's leven bestaat nu eenmaal niet, wordt gezegd. Er bestaat zelfs een officiële nota die 'nuchter omgaan met risico's' heet. Maar er is een verschil tussen risico's die we zelf over ons afroepen en risico's

die onvermijdbaar zijn en bij het leven horen. Onvermijdbaar zijn de meeste virussen waartegen we ons moeten verweren, onvermijdbaar is dat we ouder worden en verslijten. Maar de risico's van het in een industriële omgeving wonen zijn wel vermijdbaar. Net zo goed als we verkeersregels hebben, zijn er ook regels voor bedrijven. Bedrijven krijgen bij hun vergunningverlening regels opgelegd, waar ze zich aan moeten houden. Dat hebben we ooit met elkaar afgesproken. In de crisis- en herstelwet, waarvoor Zaanstad het hele Zaanstad-midden als proefproject heeft aangemeld, en die

onderdeel gaat worden van de nieuwe omgevingswet, worden de milieuregels versoepeld en aangepast. Dat maakt het mogelijk in industriegebied te bouwen. Van de bedrijven wordt gevraagd zich binnen een tiental jaren aan te passen aan deze situatie. Er worden nieuwe afspraken daarover gemaakt die 'flexibel' zijn. Flexibel? Hoe werkt dat dan? Het lijkt erop of we in de verkeerswet zetten dat je weliswaar voor een rood stoplicht behoort te stoppen, maar dat je voor het geval je een voetgangersoversteekplaats nadert, flexibel moet omgaan met degene die oversteekt..

Vaartocht Nacht van de nacht

Ook dit jaar voeren we met Eric van Gerrevink van Staatsbosbeheer door het nachtelijk Guisveld. Vooraf was er een presentatie van Jan Blankenburg van de roofvogelwerkgroep van de vogelwacht over uilen. Er komen nog vier soorten uilen in Nederland vrij algemeen voor: de kleine steenuil, de kerkuil, de ransuil en de oehoe. Leuke vogels zijn het. Niet voor muizen natuurlijk, maar uiterlijke aaibaarheid is ze niet vreemd, vooral de ransuultjes met hun nepootjes spreken tot de verbeelding.

Er waren minder deelnemers dan vorig jaar – waarschijnlijk omdat er minder ruchtbaarheid aan de vaartocht was gegeven dan toen. Dat had als voordeel dat de boot wat minder zwaar geladen was. Eric trad op als cabaretier met enige kritische opmerkingen over de verbraking van het Guisveld, een klein project ten opzichte van de grote plannen uit vroeger tijd voor het hele gebied om de oorspronkelijke licht-brakke natuur te behouden. Hij was met name kritisch over het feit dat dit soort projecten maar al te vaak worden opgezet, maar niet voortgezet. Voor onderhoud is te weinig geld. Het komt er op neer dat na het knippen van het lintje

door de provinciale of gemeentelijke Bobo de zaak stilligt. Wil je echt de verbraking laten slagen dan zul je brakke graslanden moeten onderhouden, en dat is een hoop werk, waar

Staatsbosbeheer de manschappen en de financiën niet meer voor heeft. De vaartocht zelf liet nog eens zien hoe verspillend mensen met energie omgaan. Rondom de nachtelijke veenweide overal licht: de torens van de Zaanse industrie, het verkeer, de verlichte huizen en lantarenpalen. Omdat mensen niet zulke goede ogen hebben als nachtuilen, moeten ze natuurlijk wel 's nachts het licht aandoen, maar ze overdrijven er in. Ze laten het licht ook aan als ze het niet nodig hebben. Dat kun je bewijzen als je in een donker bos of een donker veld loopt. Je ziet weliswaar niet zo goed bij maan- en sterrenlicht. Maar je ziet wel, alleen zwart-wit! Je struikelt heus niet over elke boomtak als je geen felle lantaren bij je hebt. Ook mensen kunnen namelijk 's nachts door middel van de 'staafjes' in hun netvlies de omgeving waarnemen, mits ze niet door

fel licht verblind zijn. Dieren doen het in dat opzicht beter, uilen bijvoorbeeld. Het grappige is dat de ogen van uilen die bij dag jagen, geel zijn, de ogen van de ransuultjes die bij schemering jagen, zijn oranje en de ogen van de nachtuilen zijn zwart. Mensen zijn eigenlijk maar onaangepaste beesten, misschien dat ze daarom de neiging hebben hun omgeving zo drastisch aan te passen dat ze er zelf hoe langer hoe minder van kunnen genieten. Enfin: wij genoten wel, en natuurlijk van een maar heel betrekkelijk donker. De onervaren instant-matrozen van schipper Eric, manoeuvreerden de boot nog net niet zo slecht dat er een in het riet aangelegde koeienboot werd geramd. Op een decimeter of wat misten ze hem. Tenslotte eindigde de avond vredig in de verlichte werkschuur van SBB, met chocolade en koffie..

Gemeentelijk groenbeleid

Op donderdag 7 november gaf KMZ een presentatie in de gemeenteraad over het door ons gewenste groenbeleid. We benadrukten het belang van groen in het algemeen en van bomen in het bijzonder. De voorgenomen bezuinigingen zouden bovendien ook de bijzondere bomen en het onderhoud daarvan treffen en we waarschuwden daarom de gemeenteraad voor het toekomstig verlies aan kwaliteit in de stad en voor de uitgestelde kosten die de bezuinigingen op groen met zich mee zouden brengen - en, uiteraard, benadrukten we de baten die goed groenbeleid oplevert. Minder wateroverlast en, dus minder rioleringskosten, een betere klimaatbeheersing, minder stof, etc. Bomenkenner Loek Vlaanderen gaf een duidelijk voorbeeld tegenover de bij de presentatie aanwezige vragenstellers over hoe men deskundig de bomen kan onderhouden. Bovendien bevalen we onderhoud van groen door bewoners als deeloplossing aan, zoals het nu al gebeurt op veel plaatsen in de stad, bijvoorbeeld in Krommenie. We vroegen of de gemeente zulke initiatieven blijvend zou willen ondersteunen, eventueel op advies van onze bomenkenners.

We kregen veel positieve reacties en we stuurden het ministerieel rapport (The economics of ecosystems and biodiversity, het zgn. TEEB-stad-rapport), waarin ook de baten van groen uitgerekend werden – ongeveer anderhalf maal zoveel als de kosten –, naar de wethouder en naar belangstellende raadsleden. GroenLinks beloofde met een motie te komen om belangrijke delen van dit groenbeleid vast te leggen.

Op de beslissende raadsvergadering van 14 november was er inderdaad een motie van GroenLinks, D66 en Zaanse Inwoners Partij om bewoners te betrekken bij het onderhoud van bomen en deskundige informatie via KMZ daarbij te betrekken, zodat men weet wanneer professioneel ingegrepen moet

worden. Maar die motie werd verworpen en een tweede motie van dezelfde partijen plus Rosa om een herplantplicht in te voeren sneuvelde ook.

Had men eigenlijk wel geluisterd? Had men die ministeriële nota eigenlijk wel gelezen? Had men gezien dat het om duidelijke cijfers gaat? Wethouder mevr. Vissers stelde voor “in plaats van de bomen te onderhouden een werkbezoek te brengen aan het onderhoud van bomen.” Hoe kan men een werkbezoek afleggen aan niet meer onderhouden bomen? En waar zou dat moeten plaatsvinden?

Als men wethouder is of als men in de raad zit, hoort men zich toch te informeren voordat men een standpunt inneemt? Wat stelt de democratie hier nog voor als er wordt beslist op basis van een duim in de Zaanse - toch al niet al te frisse - lucht?

Rosa en SP stemden tegen de eerste motie en de PvdA tegen de beide moties. Blijkbaar hebben deze partijen die traditioneel toch wat meer open staan voor toekomstige groene oplossingen onvoldoende open oog voor het leefklimaat in de stad en blijkbaar realiseerde men zich niet dat er nu weer werkgelegenheid voor maatschappelijke instellingen als Baanstede verloren gaat. Of men reageerde op zijn ruggenmerk zonder voldoende voorkennis - zoals zo vaak. Van de VVD en het CDA zou je kunnen verwachten dat ze tegen zouden stemmen. Die hebben vanouds minder affiniteit met groen, en dat groen loont is een nog niet genoeg ingeburgerd idee. Voorlopig verwachten we van die partijen dus nog vijftig tinten grijs. En wat zijn bomen ook helemaal? Dat zijn voor hen dingen die op auto's kunnen vallen.

De ZOG-supporters zeiden bovendien zeker te weten dat bomen die je niet onderhoudt niet omvallen en die je wel onderhoudt wel. Mevrouw de wethouder heeft binnenskamers misschien ook nog wat uit te leggen.

Maar het is de vraag of opnieuw eindeloos uitleggen nog helpt. Kijk in

het stuk hieronder staat ons standpunt, nu uitsluitend voor onze oplettende lezertjes, die uitstekend begrijpen wat we bedoelen.

Bezuinigingen op onderhoud

De gemeente heeft de volgende bezuinigingen aangenomen:

1. Het verminderen van de inspectie en onderhoud aan het bomenbestand,
2. Het anders organiseren van de gladheidsbestrijding en het laten vervallen van de verstrekking van zoutzakjes,
3. Het omvormen van een deel van het areaal aan gazon naar een extensief maaibeheer,
4. Het omvormen van een deel van het areaal aan sierheesters naar bosplantsoen of gras,
5. Het omvormen van de meeste onderhoudsintensieve delen van de parken (bijv. thematuinen) en het laten vervallen van de parkbazen,
6. Verwijderen van een deel van de afvalbakken en de zitbanken in de openbare ruimte,
7. Geen directe vervanging meer van bomen als die afsterven wat inhoudt dat daarmee de doelstellingen bomenbeleid worden losgelaten,
8. Het niet meer ondersteunen van particuliere eigenaren van monumentale [waardevolle!] bomen en het laten vervallen van de kapvergunningsplicht voor deze bomen,
9. Het verruimen van de afhandelingstermijn van meldingen zodat deze gelijktijdig met gepland onderhoud kunnen worden uitgevoerd,
10. Het afstoten van beheer en onderhoud van watergangen naar het hoogheemraadschap,
11. Ongeveer 50% van alle vervangingen van de openbare ruimte wordt een-op-een gerealiseerd waarbij de openbare ruimte niet wordt aangepast,
12. Het temporiseren van het inlopen van de onderhoudsachterstanden.?

Aanbevelingen gemeenteraadsverkiezingen

De milieufederatie heeft een aantal adviezen gegeven aan de politieke partijen van Noord-Holland om de inhoud van de verkiezingsprogramma's

wat milieuvriendelijker te maken. Hieronder staan ze in het kort:

1. Uw gemeente stimuleert burgers te werken aan een duurzame

toekomst en ondersteunt (facilitair en inhoudelijk) die initiatieven met raad en daad.

2. Uw gemeente wil meewerken aan het kantelen van de oude naar een

- nieuwe economie die steunt op innovatie en duurzaamheid.
3. Gemeenten realiseren hun nieuwbouwprojecten alleen energieneutraal of energieleverend.
 4. Uw Gemeente toetst ruimtelijke ontwikkelingen op maatschappelijke kosten en baten.
 5. Het gemeentelijk inkoopbeleid en het beleid voor opdrachtverstrekking is in 2015 in de praktijk vanzelfsprekend 100% duurzaam.
 6. Uw gemeente betreft bewoners in een vroeg stadium bij de inrichting van hun eigen leefomgeving.
 7. Gemeenten stellen een verkeersbeleid op dat voorrang geeft aan vervoer dat niet vervuult. En voeren dit ook uit.
 8. De normen voor een gezonde luchtkwaliteit zijn beschreven door de wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Uw gemeente neemt deze WHO-norm als streefrichting.
 9. De gemeente zet zich in om de verbinding tussen voedselproducent en voedselconsument opnieuw te herstellen.
 10. De gemeente kan een belangrijke rol spelen in het terugdringen van lichtoverlast.
- Daar kunnen we voor Zaanstad nog minstens tien punten bijvoegen:
1. Zaanstad maakt een eigen groennota, en houdt zich er aan.
 2. Zaanstad bouwt alleen nog binnenstedelijk en betaalbaar.
 3. Zaanstad maakt ernst met de groenvoorziening en groeneducatie, zorgt voor meer schooltuinen en schaft het spuiten met onkruidverdelger af.
 4. Zaanstad zorgt voor voldoende waterberging en een goede geleidelijke waterafvoer o.a. door groene aflopende oevers.
 5. Zaanstad gunt geen plek aan zware en zwaar vervuulende industrie in de industriegebieden.
 6. Zaanstad trekt de aanmelding van Zaanstad Midden voor de Crisis- en Herstelwet terug en schoont de grond op, zodat op schone bodem gebouwd kan worden.
 7. Zaanstad neemt de klachten van zijn inwoners over geluids- geur- en stofoverlast serieus, spreekt de veroorzakers aan en neemt maatregelen.
 8. Zaanstad maakt een fietsbeleid dat duidelijk voorrang geeft aan de fiets boven ander vervoer, ook als het parkeren in het centrum betreft.
 9. Zaanstad verklaart bomen heilig en neem effectieve maatregelen tegen verdere aanleg van beton-tuinen.
 10. Zaanstad behoudt de brakke natuur van de bijzondere buitengebieden en neemt daarvoor passende maatregelen.

ZAANSE ENERGIE KOÖPERATIE

De coöperatieve vereniging Zaanse Energie Koöperatie u.a. heeft tot doel het bevorderen van het gebruik van windenergie en andere vormen van duurzame energie en het op milieuvriendelijke wijze produceren van energie.

De Koöperatie heeft als eerste project het beheer van een windturbine, waardoor de leden bijdragen aan de productie van schone duurzame stroom door gebruik van windenergie.

Sinds Juni 2012 kunt u ook kiezen voor echte groene Zaanse Energie (www.zaanse-energie.nl)

Afvallig beleid

Het Energieakkoord van de Sociaal Economische raad (SER) spreekt over "Op weg naar een schone toekomst" "en dat houdt het volgende in".

Nederland heeft een grote stap gezet naar een schone toekomst.

Op 6 september 2013 sloten ruim veertig partijen, waaronder de overheid, samen een Energieakkoord voor duurzame groei.

De komende jaren gaan zij fors investeren in energiebesparing en hernieuwbare energieopwekking. Het Energieakkoord is daarom niet alleen goed voor het milieu, maar ook voor de Nederlandse economie: het levert tienduizenden nieuwe banen op, verbetert het concurrentievermogen van de industrie en vergroot de export. Onze energie moet betrouwbaar en betaalbaar blijven. Daarom maken we meer ruimte voor schone, hernieuwbare energie.

Dat is energie die opgewekt is uit bijvoorbeeld zonlicht, wind of water – bronnen waar we steeds opnieuw uit kunnen putten.

De komende jaren nemen we belangrijke stappen in de 'vergroening' van onze energievoorziening. Het wordt bijvoorbeeld financieel en praktisch aantrekkelijk voor burgers om te investeren in energiebesparende maatregelen, zoals muurisolatie of dubbel glas. Ook meedoen aan coöperatieve initiatieven voor duurzame energieopwekking, bijvoorbeeld zonnepanelen of windmolens, levert financieel voordeel op".

"Opschaling van hernieuwbare energieopwekking vormt de tweede pijler van dit Energieakkoord. Dit vraagt een intensieve inzet op verschillende bronnen van hernieuwbare opwekking, zoals wind op land, wind op zee, diverse vormen van lokale opwekking zoals zonne-energie, en de inzet van biomassa".

Als u het bovenstaande leest, lijkt het of het Energieakkoord van de SER toch een ontzettende boost zou moeten geven aan de initiatieven voor lokale opgewekte duurzame energie. Echter

die boost wordt door de verdere uitwerking en vaststelling van het Energieakkoord snel teniet gedaan. Een korting op de energiebelasting voor slechts 4 jaar, die sinds 19 november opgerekt is tot 10 jaar.

Hieruit blijkt maar weer dat het beleid van regering, provincies en gemeenten niet consistent is en dat we nooit voor de langere termijn beleids- en/of business plannen kunnen maken. Van alle Europese landen heeft Nederland het meest zwalkende beleid op het gebied van energie onder vier verschillende regelingen in nog geen tien jaar tijd.

We bungelen niet voor niets onderaan in de Europese ranglijsten op het gebied van de duurzame energiedoelstellingen.

Met de mooiste bewoordingen zoals in bovenstaand citaat uit het energieakkoord, wurgen ze langzamerhand alle nieuwe lokale initiatieven. Er zijn steeds meer burgers in den lande die in actie komen om

duurzame initiatieven te ontplooiën, inmiddels zijn het er meer dan 500. Maar geen van allen worden ze blij van bovenstaande vastgestelde maatregelen. En dat is nu iets wat zo ontzettend jammer en zonde is.

Hoe kunnen we als (Saense) burgers nog de 1,5 % energiebesparing per jaar waarmaken? Hoe kunnen we in 2020 14% duurzame energie opwekken?

En hoe kunnen we de Saense gemeenten (Zaanstad en Wormerland) ondersteunen met het vastgestelde duurzaamheidsbeleid?

Het is tijd voor een nieuwe frisse wind. En die nieuwe wind dienen we misschien met andere ideeën te vangen. Creatief dienen we te zijn! De crisis vraagt ook steeds meer originaliteit van ons.

Misschien moeten veel meer Saense burgers Zaanse Energie gaan afnemen (www.zaanse-energie.nl), zodat de ZEK een eigen regeling kan maken om lokale energie op te wekken. Het bestuur van de ZEK (Zaanse Energie Koöperatie) beraadt zich dan ook op de toekomst en staat altijd open voor meer bevallig ideeën.

Thecla Graas, Voorzitter ZEK

Fietsersbond Zaanstreek

De Verneemspaak

De Fietsersbond komt op voor de belangen van fietsers en zet zich in voor meer en betere fietsvoorzieningen.
Secretariaat: Sonja Puhl, tel. 06-29 10 88 92

Gerhardstraat-Heijermansstraat

Zaanstad heeft de aanpassingen van de H. Gerhardstraat en de Heijermansstraat in verband met de snelle busverbinding naar Amsterdam voorgelegd aan de Fietsersbond. In de bijlage het volledige advies, hieronder belichten we enkele punten.

- Wij adviseren om het fietspad vanaf de rotonde bij het begin van de Vermiljoenweg tot de P.L. Takstraat dubbelzijdig te maken en de scherpe bocht bij deze rotonde eruit te halen. Deze veelgebruikte route kan op deze manier gelegaliseerd worden. Hiervoor is het uiteraard nodig het fietspad breder te maken. Ons is verteld dat dit theoretisch mogelijk is.

- Fietsers komende vanuit het Veldpark die naar de Kopermolenstraat gaan, hebben het lastig. Eerst rechtdoor, dan een haakse bocht naar rechts en vervolgens linksaf de Kopermolenstraat in. Het is beter om met belijning de fietsers in één keer schuin over te laten steken. Dit is veel veiliger.
- Wij adviseren altijd om vrijliggende fietspaden in asfalt uit te voeren.
- In de plannen staat een vluchtheuvel tussen de Bloemgracht en het verkeerslicht ingetekend. Dit is gevaarlijk vanwege het risico op een eenzijdig ongeluk. En onnodig omdat hier geen autoverkeer zal gaan rijden.

De scheiding van het fietsverkeer kan beter optisch met kleur geregeld worden, eventueel gecombineerd met een lichte verhoging.

De afsluiting voor het autoverkeer bij de Bloemgracht (oostelijk deel) naar de Gerhardstraat juichen wij toe. Als auto's vanuit de Bloemgracht de Gerhardstraat opdraaien, hebben ze geen goed zicht op het fietspad, waardoor gevaarlijke situaties ontstaan. En het verwijzen van de brommers komende vanaf de Anton de Kombrug naar de rijweg, vinden wij een goede zaak. De Anton de Kombrug voert de Vermiljoenweg over de Gouw..

Meldpunt over verkeerslichten en andere ergernissen

Op meldpunt.fietsersbond.nl kan je ergernissen melden. Het kan ook via de mail (zie aan het eind). Via de site: sluit het rode venster "Welkom ...". Noem links de straat, zo mogelijk met huisnummer, en de plaats. Klik rechts op de rode prikker, die wordt dan op de kaart gezet. Je kunt de rode prikker verplaatsen door de muis ingedrukt te

houden en tegelijk de prikker te verslepen. Klik vervolgens op "beschrijf dit probleem". En vul dit in. Via de mail: als je dit allemaal te ingewikkeld vindt, geef je ergernis dan aan ons door via meldpuntzaanstreek@gmail.com. Dan zorgen wij ervoor dat de ergernis op de juiste plaats terecht komt.

VERENIGING

De KNNV is een vereniging voor veldbiologie die natuurstudie, natuurbeleving en natuurbescherming wil bevorderen. Kernwoorden als duurzaamheid en biologische diversiteit staan hoog in het KNNV-vaandel. De KNNV biedt natuur- en milieueducatie d.m.v. lezingen, excursies, cursussen, kampen en reizen. De KNNV heeft veel actieve werkgroepen en een eigen uitgeverij.

Werkgroep Kooiakkers

De Kooiakkers is een stukje polder in de Kalverpolder (zie kaartje). De werkgroep Kooiakkers stelt zich ten doel de natuurwaarden van het terrein te behouden en ze te inventariseren. Wat leeft er allemaal op deze twee hectare poldergrond? Er wordt dus zowel gewerkt als geïnventariseerd, ook vaak met hulp van buiten de werkgroep want de natuur heeft velen aspecten - en veel soorten die je blijven boeien: er is altijd wat te beleven en te genieten, want elk jaargetij heeft zijn boeiende planten, vogels en insecten. En bij elk bezoek is het werkterrein weer anders.

Op de natuurwerkdag is er werk aan de winkel. We zijn dus nog lang niet uitgekeken op de Kooiakkers, maar ook nog lang niet uitgewerkt. Voorlopig gaan we er vanuit dat we de huidige natuurwaarden moeten behouden. Aan de ene kant het

elzenbroekbos met zijn verscheidenheid aan bomen en struiken. Aan de andere kant het riet en het veenmosrietland, met zijn moerasviooltjes en ronde zonnedauw. Het vereist echter nogal wat inspanning en de Werkgroep Kooiakkers nodigt dan ook iedereen uit op de natuurwerkdag en op andere werkdagen. Kortom: werken op de Kooiakkers is vermoeiend maar ook schitterend.

Wrede natuur

Op de natuurwerkdag is het altijd een gezellige boel op de Kooiakkers. De laatste keer waren er dertien mensen actief. Het is riet opruimen en afvoeren geblazen op zo'n dag, maar we vertellen de belangstellenden ook wat het belang van het terrein is en waarom wij ons er zo voor inspannen. De Kooiakkers is geen weidevogelland, daarvoor blijft er te veel riet staan. Ook

is de nabijheid van geboomte niet aantrekkelijk voor weidevogels. Het vogelleven op en rond de Kooiakkers is, tussen twee haakjes, keihard. Er zwerven nogal wat predatoren (roofdieren) rond. Regelmatig zien we een sperwer overvliegen op een ochtend in het voorjaar was een buizerdpaartje zeer nadrukkelijk aanwezig. Een havik wordt af en toe gesignaleerd en een kiekendief zeilt regelmatig over de rietkragen van de Kalverpolder; die zal ook de Kooiakkers wel eens aandoen. We zien dan ook regelmatig dode vogels en uitgeplukte verenhoppen. We vonden laatst een fazantenhen die was geslagen door een havik. Ook hebben we afgelopen winter twee paar dode reigers gevonden. En onder de bomen liggen wel eens braakballen van de buizerd.

Jacob Butter

Vlindereitjes

Vlindereitjes worden gelegd in grote hoeveelheden. Op gastplanten (voedselplanten) worden één voor één in groepjes de eitjes vastgekit. De meeste soorten vlinders hebben een uitgesproken voorkeur voor bepaalde gastplanten (ook wel waardplanten genoemd) voedselplanten voor de jonge rupsen.

De reuk en de smaak van vlinders is waarschijnlijk aangeboren; een voorkeur voor bepaalde chemische stoffen brengt hen altijd weer bij die zo speciaal

geurende plant, of plantenfamilie. Vergissingen zijn vrijwel uitgesloten. Maar toch.

In augustus zat op mijn keukenraam een nachtvlinder. Toen ik naar buiten was gelopen kon ik hem op naam brengen. Het was een huismoeder. Ik heb er verder geen aandacht aan besteed. De volgende ochtend zat er een plakkaat van vlindereitjes op het raam.

Na twee dagen gingen de eitjes verkleuren en zag ik het ontstaan van

de rupsen. Na zeven dagen kropen de rupsen uit hun eitjes en binnen twee uur was er geen rups meer te zien. Ook op de planten in mijn tuin was geen rups te bekennen. Na een paar dagen kon ik ook geen aantastingen van rupsen vinden op de planten onder het keukenraam.

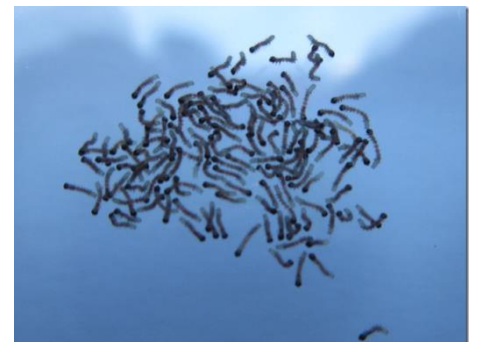
Mijn vraag: waarom koos deze huismoeder het keukenraam? Voor meer informatie over de KNNV Zaanstreek-Waterland zie hun website: <http://www5.knnv.nl/zaanstreek>.

Huismoedereitjes 1 dag

Huismoedereitjes 6 dagen

Huismoederupsjes net uit ei

Over springen en sjirpen gesproken

Sprinkhanen danken hun naam aan hun geweldige springvermogen, veroorzaakt door hun achterste paar poten die zeer groot zijn. De enorme springspieren kunnen de hoek tussen dij- en scheenbeen vergroten en geven zo de sprinkhaan een zwieperd, waardoor hij snel en ver springt. Bekijk dit is eens, op een mooie zomerse dag, zittend tussen de hoge begroeiing van een droog gras- of heideveldje en met een beetje geluk zie je verschillende soorten sprinkhanen, bezig met hun sprongen. Sommige soorten kunnen ook nog vliegen. Ze bezitten grote, vliezige achtervleugels en smalle, stevige voorvleugels. Hun grootste bekendheid danken sprinkhanen, en niet te vergeten ook de krekels, vooral aan hun

eindeloze, monotone zingen en sjirpen. Dat doen ze met hun zogenaamde stridulatieorganen, die je zou kunnen vergelijken met strijkstok en viool.

Bijvoorbeeld bij de sabelsprinkhaan vinden we een ader op de onderkant van de linkervoorvleugel die voorzien is van een groot aantal tandjes. Het lijkt wel een houtrasp. De rechtersvoorvleugel bezit een ver naar buiten stekende ader die dient als sjirprand. Het geluid ontstaat doordat de rasptandjes (de strijkstok) over de sjirprand (de snaar) strijken. Krekels kunnen zowel met de rechtersvleugel over de linker strijken als omgekeerd. Dat zijn dus verwisselbare muziekinstrumenten. De huiskrekkel, *Acheta domestica*, is een luidruchtige zanger en snelle loper. Aanwezig waar mensen zijn en het warm is. Soms kan hij ons tot vervelens toe met zijn gesjirp irriteren. En ze zijn ongrijpbaar.

Weer een 'geridderde' in de KMZ gelederen

Assendelver met groene vingers nieuwe winnaar Daam Schijfprijs

Wormerveer * Ton Smit kreeg gisteravond de schrik van zijn leven. De Assendelver werd in De Grote Weiver in Wormerveer verrast met de Daam Schijfprijs, die hij heeft verdiend met zijn werk op het gebied van alternatieve energie en natuur- en milieueducatie. Smit zit niet stil. Zijn lijst aan vrijwilligerswerk is lang. Zo was Smit 25 jaar geleden betrokken bij de oprichting van de Zaanse Energiecoöperatie, is hij al langer dan twee decennia actief bij Zaanse milieuoorganisaties en als tuincoördinator te vinden bij basisschool De Bijenkorf

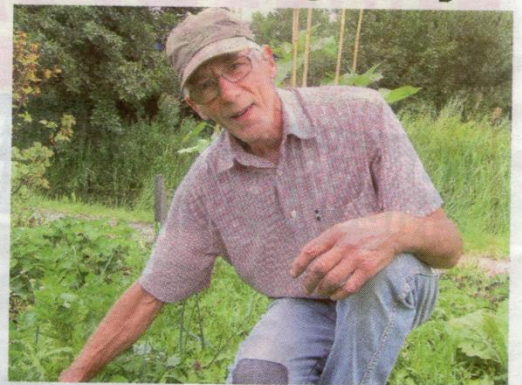
in Assendelft. Op de school onderhoudt hij op een vaste, doordeweekse middag met de scholieren de tuin. Ook in De Grote Weiver is Smit te vinden om daar regelmatig een vegetarische buurtmaaltijd te bereiden met groenten uit zijn eigen tuin. De Daam Schijfprijs is in het leven geroepen door de Zaanse dichter/schrijver Dirk Versteeg. Hij vernoemde de prijs naar een Zaanse schip uit de achttiende eeuw, die een schip uitvond dat zonder wind kon varen. De prijs wordt door elke winnaar na verloop van tijd doorgegeven.

Zoals u uit bovenstaand bericht uit het Noord-Hollands Dagblad hebt kunnen lezen heeft ons bestuurslid Ton Smit de prachtige Daam Schijfprijs in ontvangst mogen nemen. Deze prijs is in het leven geroepen door de Dirk Versteeg (schrijver). Hij noemde de prijs – die alleen uit eeuwige roem bestaat – naar Daam Schijf.

De uitvinder Daam Schijf heeft in de 18e eeuw voor een echte mediahype gezorgd. Hij had een schip gebouwd, dat geen riemen of zeilen had, maar toch kon varen. Zijn uitvinding, waarvoor hij octrooi had aangevraagd, trok veel belangstelling. Bij de demonstratie die hij gaf ging het eerst goed. In het vooronder had hij een stel paarden geplaatst die een tredmolen in werking stelden. Vijftien meter kwam het schip vooruit, toen zonk het.

Wij feliciteren Ton van harte met het ontvangen van deze prijs. Hem gingen onder andere Anneke Steemers, Elly Spillekom en Gé Sombroek voor.

15-12-2013 Ton Smit ontvangt Daam Schijf Prijs

Ton Smit werd afgelopen vrijdag verrast met de Daam Schijf Prijs.

WORMERVEER - Tijdens het transitiecafé van Transition Town Zaanstreek in De Grote Weiver van afgelopen vrijdag werd Ton Smit verrast met de Daam Schijf Prijs voor zijn inzet de afgelopen decennia op het gebied van alternatieve energie, ruileconomie, natuur- en milieueducatie en tuiniëren. Ton Smit, uit Assendelft is een bezige bij en wellicht minstens zo belangrijk voor zijn eigen omgeving als het gaat om het inspireren van andere mensen door voor te doen hoe het kan. Een man met de handen in de aarde! De Daam Schijf Prijs wordt uitgereikt aan een persoon die zich enorm heeft ingespannen voor acties aan de boorden van de Zaan in navolging van Daam Schijf die jaren werkte aan een mechaniek om een

boot voort te sturen in de Zaan zonder gebruik te maken van zeilen of riemen of menskracht. De Prijs wordt uitgereikt (in goed overleg) door mensen die de prijs eerder hebben ontvangen. In de loop der jaren heeft Ton Smit zich bezig gehouden met tal van zaken. Bijzonder is dat wat Ton leeft, de dag vandaag juist actueel is: er is interesse voor gebruik ipv bezit, voor stadslandbouw en meer grip op eigen voedselvoorziening, om lokaal sterker te maken ipv internationaal en om energie te besparen en zelf op te wekken. Het is daarom ook extra leuk Ton's inzet al die jaren, voor zoveel mensen, te belonen. Daarbij is er ook aandacht voor zijn vrouw Ria, die hem ook zeer vaak heeft moeten delen en tegelijkertijd altijd heeft gesteund.

BIJZONDERE BOMEN IN DE ZAA NSTREEK

In deze rubriek willen we aandacht schenken aan bijzondere bomen die in onze omgeving te vinden zijn. Wij weten er een aantal maar lang niet allemaal, wij zouden het op prijsstellen als U ons wilt helpen om deze bomen bij ons te melden. Het gaat ons om bomen die oud zijn en bomen die een bijzondere betekenis hebben b.v. een herdenkingsboom of een jubileumboom die gepland is op openbaar grond of voortuin of een bijzondere soort boom. Stuur de informatie naar KMZ of bel naar Loek Vlaanderen 6288490. In de volgende uitgaven van deze krant zullen wij aan boomsoorten aandacht besteden.

Schietwilg (*Salix alba*)

De schietwilg is een zeer snel groeiende boom die wel tot 30 m hoog kan worden. De zilverig behaarde, verspreid staande bladeren zijn vier of meer keer zo lang als breed. Vaak zijn de bomen meerstammig. Bij de Jagersplas staat een tienstammige boom en bij de Fortuinstraat staat een zevenstammig exemplaar. Zo'n boom is een boom die indruk op je maakt. Het hout is zeer buigzaam en goed voor vlechtwerk te gebruiken, bijvoorbeeld om een heg te vlechten.

Bloeiwijze: de bloei van de wilg is mooi. De schietwilg bloeit in april en mei. De schutbladeren zijn geelgroen en niet gevlekt. De wilg bloeit met katjes, die tegelijk met de bladeren verschijnen. De schietwilg is tweehuizig: de katjes bestaan

of alleen uit mannelijke bloemen of alleen uit vrouwelijke. De manlijke katjes zijn meestal zijdeachtig en in aanvang zilvergrijs; als de meeldraden zich ontwikkelen kleuren zij geel. De vrouwelijke bloemen zijn groen en niet opvallend. De bloemen verspreiden een honinggeur en worden druk door bijen, zweefvliegen en vlinders bezocht. Schietwilgen zijn gemakkelijk te vermeerderen: een jonge tak in de grond kan al wortel schieten. De boom komt veel voor als knotwilg in Oostzaan in de Stationsstraat staat er een met een dubbele knot. Ook langs het spoorlijn Zaandam – Hoorn staat een prachtige schietwilg. De tienstammige schietwilg bij de Jagersplas staat aan de andere kant van de spoorlijn

